

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda, Sev Ritvale Osnabrvgense

Franz Wilhelm <Osnabrück, Bischof>
Coloniæ Agrippinæ

Litaniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41233

Rituale Osnabrugense.

156

Notam fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam,

quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum, Domine, vivificabis me, in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri.

Antiph. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIÆ.

Yrie eleison.
Christe eleison.

Kyrie eleison. Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de cælis Deus, Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, Miserere nobis.
Spiritus sancte Deus, Miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, Miserere nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta

Litaniæ.	157
Sancta Dei genitrix,	ora.
Sancta Virgo virginum,	ora.
Sancte Michael,	ora.
Sancte Gabriel,	ora.
Sancte Raphaël,	ora.
Omnes sancti Angeli & Archangeli,	
Omnes sancti beatorum Spirit.ordines,	orate.
Sancte Ioannes Baptista,	ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ,	orate.
Sancte Petre,	ora.
Sancte Paule,	ora.
Sancte Andrea,	ora.
Sancte Iacobe,	ora.
Sancte Ioannes,	ora.
Sancte Thoma,	ora.
Sancte Iacobe,	ora.
Sancte Philippe,	ora.
Sancte Bartholomæe,	ora.
Sancte Matthæe,	ora.
Sancte Simon,	ora.
Sancte Thaddae,	ora.
Sancte Mathia,	ora.
Sancte Barnaba,	ora.
Sancte Luca,	ora.
Sancte Marce,	ora.
Omnes sancti Apostoli & Euangelistæ,	
Omnes sancti Discipuli Domini,	orate.
V 3 O	mnes

I	Rituale Ofnabrugense.	
1	Omnes sancti Innocentes,	orate.
1	Sancte Stephane,	ora.
4	Sancte Laurenti,	ora.
0	Sancte Vincenti,	ora.
1	Sancti Fabiane & Sebastiane,	orate.
1	Sancti Ioannes & Paule,	orate.
	Sancti Cosma & Damiane,	orate.
1	Sancti Gervasi & Protasi,	orate.
	Sancti Crispine & Crispiniane,	orate.
1	Omnes sancti Martyres,	orate.
1	Sancte Silvester,	ora.
	Sancte Gregori,	ora.
- 24	Sancte Ambrosi,	ora.
	Sancte Augustine,	ora.
	Sancte Hieronyme,	ora.
	Sancte Martine,	ora.
	Sancte Nicolae,	ora.
	Omnes sancti Pontifices & Confessor	es,orat.
1	Omnes fancti Doctores,	orate.
7	Sancte Antoni,	ora.
	Sancte Benedicte,	ora.
	Sancte Bernarde,	ora.
	Sancte Dominice,	ora.
	Sancte Francisce,	ora.
	Omnes sancti Sacerdotes & Levitæ,	orate.
	Omnes sancti Monachi & Eremitæ,	orate.
	Sancta Maria Magdalena,	ora.
	V 3 - Onnes	Sancta

Litaniæ.	159
Sancta Agatha,	ora.
Sancta Lucia,	ora.
Sancta Agnes,	ora.
Sancta Cæcilia,	ora.
Sancta Catharina,	ora.
Sancta Anastasia,	ora.
Omnes sanctæ Virgines & Viduæ,	orate.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Int	ercedite
pro nobis.	1208
Propitius esto, Parce nobis I	Domine.
Propitius esto, Exaudi nos I	Domine.
Ab omni malo, Libera nos I	Domine.
Ab omni peccato,	Libera.
Ab ira tua,	Libera.
A subitanea & improvisa morte,	Libera.
Ab infidiis Diaboli,	Libera.
Ab ira & odio, & omni mala voluntat	e,Liber.
A spiritu fornicationis,	Libera.
A fulgure & tempestate,	Libera.
A morte perpetua,	Libera.
Per mysterium sanctæincarnationis t	uæ,Lib.
Per adventum tuum,	Libera.
Per Nativitatem tuam,	Libera.
Per Baptismum & sanctum jejuniun	tuum,
A STATE OF THE PARTY OF THE PAR	Libera.
	Libera.
Per mortem & sepulturam tuam,	Libera.
	Per

Per sanctam Resurrectionem tuam, Libera. Per admirabilem Ascensionem tuam, Libera. Per adventu Spiritus sancti Paracliti, Libera. In die judicii, Te rogamus audi nos. Peccatores, Te rogamus. Vt nobis parcas, Vt nobis indulgeas, Te rogamus. Vt ad veram poenitentiam nos perducere digneris, Te rogamus. Vt Ecclesiam tuam sanctam regere & confervare digneris, Te rogamus. Vt domnum Apostolicum, & omnes Ecclefiafticos ordines, in fancta religione confervare digneris, Te rogamus. Vt inimicos fanctæ Ecclesiæ humiliare di-Te rogamus. gneris, Vt Regibus & Principibus Christianis pacem & veram concordiam donare digne-Te rogamus. ris, Vt cuncto populo Christiano pacem & unitatem largiri digneris, Te rogamus. Vt nosmetiplos intuo sancto servitio confortare & conservare digneris, Te rogamus. Vt mentes nostras ad cælestia desideria eri-Te rogamus. Vt omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, Te rogamus. Vt animas nostras, fratrum, propinquorum, & benefactorum nostrorum, ab æterna damnatione eripias, Te rogamus.

Vt fructus terræ dare & conservare digneris,

Te rogamus.

Vt omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus.

Vt pos evaudire digneris Te rogamus.

Vt nos exaudire digneris, Te rogamus. Fili Dei, Te rogamus.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster secreto. Vers. Et ne nos inducas in tentationem. Resp. Sed libera nos à malo.

P salmus 69.

D Eus in adjutorium meum intende: Domine ad adjuvandum me festina.

Confundantur, & revereantur: qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant: qui volunt mihi mala.

X

Aver-

Avertantur statim erubescentes : qui di-

cunt mihi, Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes, qui quærunt te: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus & pauper sum: Deus ad-

juva me.

Adjutor meus & liberator meus es tu: Domine ne moreris.

Gloria Patri, &c.

Vers. Salvos fac servos tuos. Resp. Deus meus sperantes in te. Vers. Esto nobis Domine turris fortitudinis. Resp. A facie inimici. Vers. Nihil proficiat inimicus in nobis. Resp. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. Vers. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis. Resp. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. Vers. Oremus pro Pontifice nostro N. Resp. Dominus conservet eum, & vivificet eum; & beatum faciat eum in terra, & non tradat eum in animam inimicorum ejus. Vers. Oremus pro benefactoribus nostris. Resp. Retribuere dignare Domine omnibus, nobis bona facientibus propter nomen tuum, vitam æternam. Amen. Vers. Oremus pro fidelibus defunctis. Resp. Requiem æternam dona eis Domine, & lux perpetua luceat eis. Vers. Requiescant in pace. Resp. Amen. Vers. Pro fratribus nostris absentibus. Resp. Salvos fac servos tuos, Deus meus sperantes in te. Vers. Mitte eis Domine auxilium de sancto. Resp. Et de Sion tuere eos. Vers. Domine exaudi orationem meam. Resp. Et clamor meus ad te veniat. Vers. Dominus vobiscum. Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, cui proprium est, misereri semper & parcere: suscipe deprecationem nostram: ut nos & omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

E Xaudi, quæsumus Domine, supplicum preces, & consitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas

benignus & pacem.

I Neffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos, & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

DEus, qui culpà offenderis, pœnitentià placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice: & flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

X 2

Omni-

Mnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro N.& dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut, te donante, tibi placita cu-

piat, & tota virtute perficiat.

DEus, à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem, ut & corda nostra mandatis tuis dedita, &, hostium sublatà formidine, tempora sint tuà protectione tranquilla.

Re igne sancti Spiritus renes nostros & cor nostrum, Domine, ut tibi casto cor-

pore serviamus, & mundo corde placeamus.

I Idelium Deus omnium conditor & redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

A Ctiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio, à te sem-

per incipiat, & per te cœpta finiatur.

O Mnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul & mortuorum, omniumque misereris quos tuos side & ope-

re fu-

re futuros esse prænoscis: te supplices exoramus, ut, pro quibus essundere preces decrevimus, quosve vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum, jam exutos corpore, suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementia, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat, in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Vers. Dominus vobiscum. Resp. Et cum spiritu tuo. Vers. Exaudiat nos omnipotens & misericors Dominus. Resp. Amen. Vers. Et sidelium animæ per misericordiam Dei requie-

scant in pace. Resp. Amen.

His peractis, Sacerdos accedit ad lectum infirmi, &, extensa manu dextera, facit ter signum Crucis super

eum, dicens:

N nomine Partris, & Firllii, & Spiritus I fancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum atque omnium simul Sanctorum. Amen.

X 3

Deinde,

Deinde, intincto pollice in Oleo sancto, in modum Crucis ungit infirmum, in partibus hic subscriptis, aptando propriis locis verba forma, in hunc modum.

Ad Oculos.

PEr istam sanctam Hunctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per visum deliquisti. In nomine Patris, & Filii, H & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Minister vero, si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet unctionem tergat loca inuncta, novo globulo bombacii, vel rei similis; eaque in vase mundo reponat, & ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in sacrarium.

Ad Aures.

PEr istam sanctam Hunctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per auditum deliquisti. In nomine Patris, & Fi Hlii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Ad Nares.

PEr istam sanctam Hunctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per odoratum deliquisti. In nomine Patris, & FiHlii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Ad

Ad Os, compressis labiis.

PEr istam sanctam unctionem 4, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gustum & locutionem deliquisti. In nomine Patris, & Fi 4 lii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Ad Pectus.

Per istam sanctam unctionem 4, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per cogitationes & affectus cordis deliquisti. In nomine Patris, & Fixii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Nota bene, in pectore non inungi feminas, sed solos

viros. Ad Manus.

Per istam sanctam unctionem #, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per tactum deliquisti. In nomine Patris, & Fi # lii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus

non inungantur interius, sed exterius.

Ad Pedes.

PEr istam sanctam unctionem #, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per gressum deliquisti. In nomine Patris, & Fi #lii, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Ad

Ad Lumbos sive renes, ubi moris est.

PEr istam sanctam unctionem #, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quicquid per lumborum delectationem deliquisti. In nomine Patris, & Filii #, & Spiritus sancti. Resp. Amen.

Hac autem unctio ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in feminis; atque etiam in viris, qui, ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Deinde Sacerdos dicit:

Sit tibi hæc unctio Olei sanctificati, ad purificationem mentis ac corporis, & ad munitionem ac defensionem, contra sæva jacula immundorum spirituum. Resp. Amen.

Post hac, stupà accensà aut in ignem projectà, manibusque sale pane & aqua ablutis, Sacerdos pergit :

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c. Vers. Et ne nos inducas in tentationem. Resp. Sed libera nos à malo. Vers. Salvum fac servum tuum. (ancillam tuam.) Resp. Deus meus sperantem in te. Vers. Mitte ei Domine auxilium de sancto. Resp. Et te Sion tuere eum. (eam.) Vers. Esto ei Domine turris fortitudinis. Resp. A facie inimici. Vers. Nihil proficiat inimicus in eo. (ea.) Resp. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. Vers. Domine, exaudi orationem

meam.

meam. Resp. Et clamor meus ad te veniat. Vers. Dominus vobiscum. Resp. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, qui per Apostolum tuum Iacobum locutus es: Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini; & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus; &, si in peccatis sit, remittentur ei: cura, quæsumus, Redemptor noster, gratia sancti Spiritus languores istius infirmi, (infirmæ,) ejusque sana vulnera, & dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis & corporis ab eo (ea) expelle, plenamque interius & exterius sanitatem misericorditer redde, ut, ope misericordiæ tuæ restitutus, (restituta,) ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre, & Spiritu sancto, vivis & regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

R Espice, quæsumus Domine, famulum tuum N. (famulam tuam N.) infirmitate sui corporis fatiscentem, & animam refove, quam creasti; ut, castigationibus emendatus, (emendata,) se tuâ sentiat medicinâ

falva-

salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui, benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis; ad invocationem tui nominis benignus assiste, ut famulum tuum (famulam tuam) ab ægritudine liberatum, (liberatam,) sanitate donatum, (donatam,) dextera tua erigas, virtute consirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Deinde, assumpta imagine S. Crucis, facit super in-

firmum sequentes benedictiones, dicens:

Ominus noster Iesus Christus apud te sit, ut te de H sendat. Intra te sit, ut te resi H ciat. Circa te sit, ut te conser H vet. Ante te sit, ut te dedu H cat. Post te sit, ut te consor H tet. Super te sit, ut te undique muniat & bene H dicat. Spiritus sanctus descendat, & maneat super te. Resp. Amen.

Propitietur Dominus cunctis iniquitati-

bus tuis. Resp. Amen.

Et sanet omnes languores tuos. Resp. Amen.

Redi-

Redimatque de interitu vitam tuam.

Resp. Amen.

Et faciat in omnibus bonis desiderium tuum. Qui solus in Trinitate unus Deus vivit & regnat, in sæcula sæculorum. Amen. Pax tecum.

Postea extendit manum dexteram, vel, si commode

potest, tangit caput ipsius insirmi, dicendo:

Sanet te Deus Pater, qui te creavit in carne. Sanet te Filius, qui pro te passus est in cruce. Sanet te Spiritus sanctus, qui tibi infusus

est in Baptismate.

Sancta & laudabilis Trinitas, unus Deus, gratiam suam, ad profectum salutis animæ & corporis, in te augeat, & ab omni malo te liberet, ac in bono jugiter conservet. Qui vivit & regnat in sæcula sæculorum. Amen.

Ad extremum, pro persona qualitate, salutaria monita breviter prabere poterit, quibus insirmus ad moriendum in Domino consirmetur, & ad sugandas damonum tentationes roboretur; hoc sere modo:

Eliebter in Christo / dieweil ihr in dieser Ewrer anligenden Noth / nach gewisser verheissung und zeugnuß der H. Schrifft / mit Gottes Gnaden ewre schwachheit ersetzt und gesterekt habt / so sollet ihr in ewrem gütigen Gott und seinen Gnaden getrost/wieder alle ansechtung der Sünden und des Teuffels dapsfer kämpssen und streitten/ und in keinen zweissel seinen der

Y 2

Allmach=

Allmägtig Gott / der zu erbarmen mild und geneigt ist / werde ewre Sünden / in den vielen und thewren verdienssten Christi ewres Erlösers leicht verbergen / und ewre Mißhandlung umb Christi willen / der ihm wolgefällt/ deß Glied ihr worden seit / leicht vergessen / und könne wider alle anstellung und trennung des Teussels / durch seine Gnad euch wol erhalten / daß ihr vor dem Gewalt des Feindes wol sieher bleiben werdet in Christo ewrem Erlöser / der schon zuvor den Teussel für euch vberwunden und trafftloß gemachet hat. In demselben ewrem Geligmacher werdet ihr wol von Sünden und verdamnuß erlöset werden / und ewre Geel zu dem ewigen Leben/ Frewd/ und Seligkeit erhalten mögen. Die verleihe euch und uns allen der Allmägtig gütig und Barmherzig Gott/ durch Christum Tesum unsern Herm/ Umen.

Quibus omnibus peractis, admonebit domesticos & ministros infirmi, ut, si morbus ingravescat, vel insirmus incipiat agonizare, statim ipsum Parochum accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet: sed, si mors immineat priusquam disce-

dat, Sacerdos animam Deo rite commendabit.

DE VISITATIONE ET CVRA INFIRMORVM.

Arochus in primis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes, agrotantium curam habere. Quare, cum primum no verit, quempiam ex sidelibus cura sua commissis agrotate, non exspectabit ut ad eum vocetur, sed ultro ad illum accedat, idque non

semel tantum, sed sæpius, quatenus opus fuerit : horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cum aliquem in Parochia

Jua